

Nagyvárad Estilap

Szerkesztőség:
Károly herceg-utca 6. sz.

Szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ
főszerkesztő

X. évfolyam
31. szám

Kiadóhivatal:
HEGEDÜS HIRLAPIRODA
Bul. Reg. Ferdinand

Oradea—Nagyvárad
Csütörtök, 1928. február 9.

Nyílt felelbezés a nagyvárad polgárok ujabb megterhelése ellen!

A legnagyobb meglepetéssel és teljes megütközéssel vetjük tudomásul az állandó válassztmány legfrissebb határozatát, amely újabb váratlan és súlyos megadóztatást jelenti a városi polgárságnak. Fel akarják emelni a vízdíjat, a csatornázási illetéket, a vízcsapok, fürdőszobák és mellékhelyiségek állandó illetékét. Tudjuk, hogy ez a határozat egyelőre csak feltételes és a város urai végső szükségben fordultak ehhez az eszközhöz. De mi még a gondolat ellen is tiltakozunk. Nagyvárad első választott tanácsa nem lehet annyira antiszociális és érzéketlen, hogy a mai rendkívül súlyos viszonyok között váratlanul újabb adóval sújtson bennünket. Azok, akik bent ülnek a városi tanácsban, közel állanak hozzánk, átérzik bajainkat és tudatában vannak sorsunk vigasztalásának. Tudják, hogy a mindennapi kenyér megszerzése is súlyos problémát jelent a számunkra és az adóterhek minden emelése beláthatatlan következményekkel járhat.

Ismerjük, sőt el is ismerjük az állandó válassztmány indokait. Ime itt van előttünk egészen váratlanul egy hétmilliós tehertétel, amire már senki sem számított és amelynek elintézését esztendő óta elhalogatták. Vissza kell fizetni a városnak békebeli adósságait és pedig megdöbbentően rövid időn belül. Vissza kell fizetni a vízmű olyan tartozását is, a melyről eddig azt sem tudtuk, hogy létezik.

Természetes, hogy fizetni kell, hiszen Nagyvárad városa nem magáncég és nem jelenthet be inszolvenciát. De tessék másképpen gondoskodni a fedezetéről. Tessék kedvezőbb fizetési feltételeket kieszközölni a hitelezőknél, akikkel eddig nem is törődünk. Ha nem sikerül jobb feltételeket elérni, akkor próbálják meg másképpen szaporítani a város jövedelmét. És csak a legvégső esetben

nyulni az adópréshoz, amely már ugyis kiszorított belőlünk minden értéket.

Ha feltétlenül kell adót fizetni, akkor is tiltakozunk az adónemek kivetésének módja ellen. Ki kell találni valamilyen progresszívabb, igazságosabb és méltányosabb adóztatást. Fizessenek elsősorban a gazdagok, a tehetősök, a jó módúak, — ha ugyan vannak még Váradon ilyenek! — De az elsőrangú közszükségleti

cikkek illetékét felszámolni súlyos igazságtalanság. Mert ugyebár, azt nem is kell vitatnunk, hogy a vízcsap, a mellékhelyiség, sőt a fürdőszoba is elsőrangú közszükségleti cikk. És a lakás is az. A mostani tervek szerint kis kivétellel egyenlően fog adózni a munkaképtelen, a keresetnélküli, az özvegy: a jól kereső milliómossal. Ez már önmagában véve is súlyosan méltánytalan.

Fellebbezünk tehát itt, nyilvánosan, elsősorban a nagyközönséghez, amelynek akaratából működik a városi tanács. Tessék csak napirendre tűzni a kérdést. Megmagyarázni a tanácsos uraknak, hogy lehetetlen kívánnak tőlünk. Előkészíteni a kérdést annyira, hogy a nagytanács megérezeze a városi polgárság energikus tilta-

kozását és elemi erővel utasítsa vissza a kísérletező javaslatot. De ha ez sem segítene, — amiben nem is mérünk hinni, — fellebbezzünk törvényes formák között a törvényes felsőbb hatóságokhoz is. Mindent el fogunk követni a törvény keretein belül, hogy határozat ne legyen a javaslatból. És minden körülmények között és minden fórum előtt rá fogunk mutatni arra, hogy nemcsak társadalmilag, hanem jogilag is lehetetlen és abszurd minden olyan kísérletezés, amely utólag és visszamenőleg akar bennünket megadóztatni. Az állandó válassztmány látni fogja hogy ebben a kérdésben valamilyen egységes és meggyőzhető lenek vagyunk. Ha mást nem, ezt a tanulságot mindenesetre megéri az új határozat.

Az erdélyi városok banktartozásai ügyében még ma elkészül a megállapodás Budapesten

Boiu szenátor román meghatalmazott nyilatkozik a pesti lapoknak

Budapestről táviratozzák: Az erdélyi városok banktartozásainak rendezésére néhány nappal ezelőtt megérkezett a speciális román bizottság a magyar fővárosba. A magyar bankok már régóta sürgették követeléseik kifizetését, de az ügy elintézése mostanáig különböző okokból késett. A bizottság vezetője, Boiu Athanasiu szenátor, aki a budapesti sajtó munkatársai előtt a következőket jelentette ki:

— Már tegnapelőtt megkezdettük a tárgyalásokat a budapesti pénzügyekkel és örömmel állapítom meg, hogy a kiegyenlítésre nézve létre is jött az elvi megegyezés. Nem csak arra vagyunk felhatalmazva, hogy a megállapodást létrehozzuk, összegezzük és ratifikáljuk. Engem a román kormány felhatalmazott az ügy végleges és teljes elintézésére és

a román pénzügyminisztériumnak már meg is van ehhez a szükséges pénzalapja.

Budapesti pénzügyi körökben élénken és meglelégedéssel kommentálják a bizottság tárgyalásait és pozitív előjelek mutatnak arra, hogy

még ma megegyeznek az érdekelt bankokkal

és végképen elintézik az ügyet.

A bizottság Budapestről Bécsbe utazik, ahol hasonló tárgyalásokat fog folytatni az ottani bankokkal a bukovinai városok tartozásai ügyében is.

A tárgyalásokra vonatkozólag pénzügyi körök ismerik a magyar-román pénzügyi egyezményeket, amelyek szerint az erdélyi városok és az erdélyi földbirtokosok a magyar bankokkal szemben fennálló tartozásukat

aranyban és pedig kettő egy arányban térítik meg.

Ez annyit jelent, hogy két

békeértéki magyar koronáért az adósok egy békeértéki román lej fizetnek. Ennek az egyezménynek végrehajtása évek óta késett, most bekövetkezett a kellő időpont, amikor mind a két fél megegyezésére az ügyet elintézik. Budapesti információ szerint legálabb hetven erdélyi város és község, valamint más jelzálogos magánadós tartozik magyar intézeteknek, nem kevesebb, mint 280 millió békebeli koronával. Ez az összeg mai valutára átszámítva leiben majdnem hét milliárd lejnek felel meg.

Károlyi Mihályné nem kapott Pesten szegénységi bizonyítványt

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről jelentik: Gróf Károlyi Mihályné, — akinek tudvalevőleg Párisban régiség-boltja van — szegénységi bizonyítványt kért Budapest IV. kerületi előljáróságától, mert szegénységi perles kedvezményével akart élni egy ügyben. Az előljáróság, ugy-

szintén Budapest főváros tanácsa megtagadta gróf Károlyiné kérését azzal az indoklással, hogy Károlyiné Párisban lakik.

A budapesti közigazgatási bíróság hasonló indoklással utasította el Károlyiné fellebbezését.

Mindenki! Mindenki! Mindenki!

siel a MUSICA-ba, hogy jegyhez juthasson a

Doni közákok

holnap esti hangversenyéhez.

Filmpalaceban. Kezdeté 9¹/₂ órakor

MOZI

A FILMPALACE MŰSORA:

Szerda 5, 7 és 9 órakor: „Orvos, aki ölt”. Conrad Veldt nagysikerű filmje.

Csütörtök 5 és 7 órakor: — Közkívánatra! „Orvos, aki ölt”. 9 órakor: a Doni közákok kórusa.

Ugyanazok 9 órakor a kiste-remben „Orvos, aki ölt”.

Péntek 5, 7 és 9 órakor: Váloperes hölgy, Vivian Gibsonnal és Ártatlan vagyok!, Henny Portennel. Az idei szezon leghatalmasabb műsora!

AZ APOLLÓ FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

Ma, szerdán 5, 7 és 9 órakor. Premier: A király szeretője. Lia Mara slágerfilmje.

Csütörtök, péntek, szombat: A király szeretője.

Vasárnap d. e. 11 órakor: Nyomorultak I. és II. rész egy- szerre.

Vasárnap d. u. 3, 5, 7 és 9 órakor: Premier. Harry Liedtke legjobb filmje. A hegyek királya.

— A király szeretője. Ma, szerdán van Lia Mara leg- szebb műjének, a Király sze- retőjének bemutatója az Apolló mozgószínházban. Lia Mara ma a legkedveltebb mozistár, akinek filmje nem- csak itt Váradon, hanem min- denütt, ahol filmet vetítenek, kultúresemény számba megy. Lia Mara meg is érdemli ezt a nagy szeretetet, mert annyi báj, kedvességet, tökéletes ká- tékot és elbájoló humort egye- sít, magában ez a kivételes te- hetségu nő, aminőt senkiben sem találunk. A filmnek fel- tétlenül nagy lesz a megérde- melt sikere.

Heyman szinkör

Szerda 5, 7 és 9 órakor: Jeru- zsálem vagy A föld szava, I. II. rész együtt. Nagy Ufa-film pre- mier!

Csütörtök 5, 7 és 9 órakor: Jeru- zsálem vagy A föld szava, I. II. rész együtt. Nagy Ufa-film pre- mier! Kedvezményes jegyek ér- vényesek!

Péntek 5, 7 és 9 órakor: Jeru- zsálem vagy A föld szava, I. II. rész együtt. Nagy Ufa-film pre- mier. Kedvezményes jegyek ér- vényesek.

Jön: A halál táncosa.

Vérmérgezésben, 41 fokos lázzal fekszik Szegeden Tágerne Gaiszler Lola

A nagyvárad magyar színház operett együttesének két év előtt egy kivételes tehetségu művész- pár: Páger Antal és felesége Gaiszler Lola voltak a főerősségei. A nagyszerű művészpár hamarosan kedvence lett a váradai publi- kumnak. Távozásukat sajnálko- zásal vette tudomásul mindenki és kétségtelen, hogy pótolhatatlan áru hagytak maguk után. Páger Antal és Gaiszler Lola innen Sze- gedre szerződtek és a tiszaparti város közönsége szintén kedven- cévé fogadta a tehetséges művész- párt.

Gaiszler Loláról most szomorú hírt hoztak. A csodálatos megle- hangu művészasszony most

halálos betegen fekszik a sze- gedi klinikán.

Hivatásának teljesítése közben érte a szerencsétlenség és most az egész város aggódo részvéte kö- zött tudós professzorok állanak a nagybeteg művészasszony ágya mellett.

Gaiszler Lola, akinek operák- ban is kivételes sikerei voltak, a múlt napokban a Carmen címze- repét alakította művészi hozzáér- téssel. Az előadás bensőséges ováció közben zajlott le. A kö- zönség felvonások közben ünne- pelte Gaiszler Lolát. A forró esti sikere után a művész, férje tár- saságában boldogan ment haza la- kására. Reggel aztán Págerne nem kelt fel. Éjszaka, heves, szaggató

fájdalmak léptek föl egész testé- ben. Férje rémülten rohant orvos- ért, aki tüzetes vizsgálat után leg- nagyobb megdöbbenéssel

vérmérgezést

állapított meg. Págerne 41 fokos lázzal mentőszállítást kapott be a klinikára, ahol konstataáltak, hogy valóban súlyos infekció tör- tént. Págerne ugyanis — mint ki- derült — az esti előadásán rész- függőt viselt tüdőben és a mérge- zést ez idézte elő.

Idézők hírek szerint szegény Gaiszler Lola állapota egyformán válságos, de a tanárok mindent el- követnek a művészasszony meg- mentése érdekében.

* Már megint napirenden van a város külföldi tartozása. Az utóbbi hetek során csaknem ál- landóan napirenden szerepelt a város külföldi tartozásainak a rendezése. A minisztérium ál- tal delegált bizottság dr. Hodor Viktor vezérfelügyelő veze- tésével most folytatja a tárgya- lásokat a budapesti pénzügyte- tekkel, de ennek eredményétől teljesen függetlenül az ügyre vonatkozóan a befűgyminiszte- rumból ma délelőtti újabb ren- delkezés érkezett. A miniszte- rium felszólítja a várost, hogy az 1928 évi költségvetésbe na-

gyobb összeget irányozzon elő fedezet címén erre a célra, mert a két ország közötti egyezmény értelmében az adósságok első részlete már április hó 30-án esedékessé válik. A polgármester a mi- nisztérium mai leiratát az ál- landó választmány elé ter- jeszti.

Tötösy Dalma ének- tanfolyamot nyit Nagyváradon

Nagyvárad pompásan fejlődő ze- nei kultúrája egy újabb, hatalmas állomáshoz érkezett. Tötösy Dal- ma, a nagyíró énekművész és zenepedagógus hangkéoó tan- lyamot nyit Nagyváradon, ahol ta- lán egész Erdély területén a leg- dusabb tehetségyagot reméli főfedezni. A kiváló művész énekorákat ad és egész bizonyos, hogy nagyszerű intelligenciáját, páratlanul gazdag zenei fölke- szültségét, amelynek alapját rész- ben a budapesti konzervatorium másrészt az olasz iskola legneve- sebb mestereinek lovag, Merlin Quirinál fejlesztett, oly magas színvonalra, visszhangosan tudja majd értékesíteni a talentumok városában, Váradon. Tötösy Dal- ma nemcsak az olasz iskolának a mestere ma már, de tág érde- lődése kiterjedt a német nagyvá- raluság minden apró művészára is és egyéniségén keresztül paró- dott el pedagógiai módszerének országhatárokon is túlterjedő híre. Szívesen látjuk Tötösy Dalmát Nagyváradon, mint akit tehetsé- gének, eredményeinek híre réges- rég megelőzött.

Mozgószínházak műsora

Filmpalace Sas-palota

Ma 5, 7 és 9 órakor

Az orvos, aki ölt

Conrad veldt nagysikerű filme Ezenkívül Filmpalace hirdó és egy két felvo ásos vígjáték. Kedvezményes jegyek érvényesek

Pénteken az idei szezon leg- hatalmasabb műsora:

Váloperes hölgy

Vivian Gibsonnal és Ártatlan vagyok!

Henny Portennel. Két slágerfilm együtt!

Heyman-Szinkör

Ma 5, 7 és 9¹/₂ órakor

rendes helyárrakkal

I—II. rész együtt

Jeruzsálem v. A föld szava

Conrad Veldt

Jön

Jön

A halál táncosai

a szezon leghatalmasabb filmje

Apolló-Filmszínház

Harry Liedtke legjobb filmje

MI VOLT MA ÖTVEN ÉVE

1878. február 8-án.

Megrendítő gyász borult a katolikus egyházra. Meghalt IX. Pius pápa. Halála már február 7-én következett be, de a hírszolgálat akkori eszközei a fájdalmas eseményt elkésve tudták közvetíteni. Jellemzősége, apostoli hitbuzgalma, műveltsége és emberi jósága a legnagyobb pápák közé emelte. A Szentatyá 86 éves kort ért.

Oroszország évszázados gyönyörű álma: a cár hadserege bevonult Konstantinápolyba. Legalább is ez a hír verte fel a világot, a Morning Post azonban szkeptikus, bár megállapítja, hogy a hír hivatalos közlésen alapszik. Közben azonban megkötötték a fegyverszünetet és Oroszország elfogadta a meghívást a bécsi békekongresszusra, amelyen a mai lapjelentések szerint gróf Andrássy Gyula osztrák-magyar külügyminiszter fog elnökölni.

A magyar képviselőházban a vámtörvény vitájában olyan kiválóságok, mint Horánszky Nándor és Kerkapoly Károly vettek ma részt. Azt fejtegetik, hogy a vámszövetség Ausztriának Magyarországgal szemben kiegyenlíthetetlen előnyököt ad.

A londoni Reuter jelentése szerint a Metropolis gőzhajó, mely több száz munkást és mérnököt, valamint építőanyagot vitt a madeira-marmorai vasút építéséhez, Braziliában, a Carillicki öbölben elsüllyedt. Utasai a hullámok közt lelték halálukat. A hírt egyik kedves öreg nagyváradi lap társ ezzel a szilaj címmel közli: Tömeges mérnök-halál!

Ugyanez a lap azt az értesítést közli, hogy a Debrecenben időző E. Manuo svéd és norvég kir. bűvész Nagyváradot is meglátogatja s a szalonbűvészet köréből tart előadást. „Am jönön, — mondja lap társunk — de a közönség aligha több élvezetet nem talál a mostani batyubólak bűvészetében”. Hát igaz is!

A városi közigazgatási bizottsága ülést tartott. Megtudtuk többek között, hogy a városi pénztár múlt hónap összes bevételé 28.182 forint 44 krajcár, összes kiadása 26.418 forint 28 krajcár volt. Adóvégrehajtásból 337 forint 82 krajcár, fogyasztási adóban 3654 forint 87 krajcár folyt be. Milyen idegen számok, mintha egy más csillag ismeretlen jellel volnának.

Jeruzsálem

filmet mindenkinek
meg kell nézni

Az állandó választmány felemelte a víz- és csatornázási díjakat, hogy a vízmű 7 milliós külföldi tartozását kiizethesse

A város állandó választmánya dr. Egry Gergely polgármester elnöklésével tegnap délután megtartott ülésén foglalkozott többek között a vízműüzemnek külföldi pénzügyintézetekkel szemben való 7 millió lejes tartozásával is. Az adósság még a háború előtti időkből származik és a békeszerződés értelmében az ilyen adósságokat

legkésőbb 1928 április 30-ig kell rendezni,

mert ellenkező esetben a külföldi hitelezőnek jogában van követelését valorizált összegben kérni.

Dr. Simonca György tanácsos terjesztette elő erre vonatkozó javaslatát. Az előadói javaslat szerint egyedüli megoldás az, ha

az üzletek és lakások víz- és

csatornázási díját egy-egy percenttel, a fürdőszobák, W. C.-k, különcsapok díját pedig 15-20 percenttel fel-emelik.

Ezzel az emeléssel az előadói javaslat szerint circa három és félmillió évi jövedelem-többlet fog előállni, tehát két év alatt az egész adósságot lehet törleszteni.

Dr. Erdélyi Széver felvetette a kérdést, hogy nem lehetne-e más megoldást találni, hiszen a város közönsége a mai viszonyok közepette a taxák semmiféle újabb emelését nem bírná ki.

Dr. Soós István viszont közbevető indítványt tesz: halasszák el a döntést mindaddig, amíg a jelenleg Budapesten tartózkodó miniszterközi bizottság haza nem tér, mert nincs kizárva, hogy en-

nek a bizottságnak sikerülne fog egy előnyösebb megállapodást kötnie.

Az állandó választmány dr. Soós javaslatát azzal a megjegyzéssel fogadja el, hogy amennyiben a bizottság más megállapodást köt, akkor ez a mai határozat önmagától is érvényét veszti, viszont szükség van egy preventív intézkedésre, mert a választmány nem akarja a város közönségét kitenni annak, hogy valorizált összeget kelljen megfizetnie.

Ezután a költségvetés tárgyalására kerül a sor és kimondotta az állandó választmány, hogy, mint az előző évben, úgy az 1928-as költségvetésbe is 5000 lej havi pótlékot szavaz meg a főjegyző, fejenként 4000 lejt pedig az adminisztrációs, a pénzügyi, illetve a gazdasági ügyosztály főnöke részére.

A semmitőszék szenzációs döntése munkabéremelési ügyben

Másfélmillió lejt ítél meg a legfelső bírói fórum a temesvári malommunkásoknak menő béremelés fejében két vállalattal szemben.

— Temesvári tudósítónktól —

A malomipari munkások különleges jogi helyzetének érdekes következményeképpen súlyos üzleti kötelezettség hárul két temesvári malomipari vállalatra, nevezetesen a temesvári Múmalomra és a Béga-malomra.

A temesvári malomipari munkások 1926 októberében

15 százalékos bérjavításra irányuló mozgalmat kezdeményeztek.

A mozgalomban a temesvári Múmalom és Béga-malom munkásai közösen vettek részt. A malomok igazgatósága a bérjavítási kérelmet nem teljesítette és így az ügy a Trancu-lasi-féle munkatörvény előírásaihoz képest Botez temesvári munkügyi felügyelő elé került, akinek közvetítésével újabb egyezkedési tárgyalások indultak meg, melyek azonban több hélig tartó huzavona után, mind-

két fél merev magatartása folytán eredménytelenül végződtek.

A Trancu-lasi-féle sztrájk törvény rendelkezései ebben az esetben, ha a munkaügyi felügyelő előtt folyó tárgyalások eredménytelenek maradtak, elismerik általánosságban a munkások sztrájkjogát, azonban éppen a malomipari munkásokkal kivételt tesznek, azon a címen, hogy a malommunkások elsőrendű közszükségleti cikk előállításával tevékenykednek és így

a törvény az ő sztrájkjogukat elveszi.

A sztrájkjog helyett a törvény a választott bírósággal kárpótolja a malomipari munkásokat, amennyiben előírja, hogy az eredménytelen egyezkedési tárgyalások után minden bérkonfliktust egy, a mindenkori törvényszéki elnök vezetése alatt álló

választott bíróság

dönti el, melyben úgy a munka-

adók, mint a munkások részéről két-két tag foglal helyet.

A törvény rendelkezései alapján a munkások tehát Radu Timót dr. törvényszéki elnökhöz fordultak és kérték ennek a választott bíróságnak megalakítását. A választott bíróság, Radu Timót dr. elnökletével 1927 március 14-én össze is ült és letárgyalta a Múmalom, valamint a Béga malom munkásainak konfliktusát. Mindkét fél meghallgatása után a bíróság úgy látta, hogy

a munkások követelése jogosult

és ezért helyt is adott a béremelési kérelemnek, még pedig visszamenő hatállyal. A választott bíróság ugyanis kimondotta, hogy úgy a Béga-malom, mint a Múmalom igazgatósága köteles a munkásoknak 1926 október elsejétől kezdve megfizetni a bérkülönbséget, még pedig olyan formában, hogy 1926 október elsejétől egészen 1927 január elsejéig a vállalatok ötszázalékos differenciát fizetnek ki, míg 1927 januárjától egészen a döntés napjáig tizszázalékos javítást folyósítanak és ez a tizszázalékos javítás érvényben is marad.

A malomvállalatok a választott bíróság döntését formai okok következtében

megfellebbezték a legfelsőbb Semmitőszékhez,

azt hozván fel indokul, hogy a bíróság egyik tagja olyan munkás volt, aki nem állott a bérmozgalom idején az iparvállalatok szolgálatában. Ezen az alapon a vállalatok

Letartóztattak két ismert ékszerészt

— Bukaresti tud. távirata —

Kisenevből jelentik: Nagy szenzációt kelt itten Adatchi és Kiper-vasser ismert ékszerészek letartóztatása. Mindketten bele vannak keverve egy nagy ékszerlopásba, amelyet egy évvel ezelőtt Lazar József jasi ékszerésznél

követtek el ismeretlen tettesek. Egyenesen Bukarestből a központi rendőrigazgatóságtól ment Kisenevbe nyomozni Stratilescu inspektor, aki a két ékszerészt rendőri fedezet alatt Jasiba küldte.

A jövő héten itt lesz

Uferini

a misterium lovagja

latok kérték az ítélet megsemmisítését és új tárgyalás elrendelését.

A legfelsőbb Személyesítők az év január végén tárgyalta a fellebbezés kérdését és

a formai kifogást teljes egészében elutasította

és a választottbírók ítéletét helybenhagyta. A legfelsőbb személyesítők döntése most érkezett meg Temesvárra, eddig azonban még nem történt intézkedés arról, hogy a pénzt hogyan és milyen formában adják a mamok, akiknek a döntés folytán

mintegy másfélmillió lejt kell egyszerre folyósítaniuk a munkások számára.

A két fél között valószínűleg megállapodás fog létrejönni, amelynek alapján a megítélt összeget több részletben fogják a vállalatok folyósítani. Az ítélet Temesvár gazdasági köreiben nagy feltűnést keltett.

Jeruzsálem

Több ízben hangosan adott óriási tetszésének kifejezést minden előadáson a Heyman Szinkör közönsége a Jeruzsálem világfilm játszása alatt. Conrad Veidt és a többi szereplők gigantikus művészi teljesítménye, a rendezés, kiállítás, a téma mind részesei annak a hatalmas sikernek, amely egész Európában kíséri a Jeruzsálem filmet, ahol az csak színre kerül. Még csak 3 napig lesz a Heyman Szinkör műsorán, tanácsos jegyekről előre gondoskodni.

A Szigligeti Társaság

február 19-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Kath. Körben Vajda János-matinét tart a következő műsorral:

1. A Gutenberg-dalárda megnyitása.
 2. Dr Szombach Gusztáv prem. tanár, a társaság elnöke: Emlékezés Vajda Jánosra.
 3. Benes Ilona színművésznő előad Vajda költeményéből.
 4. Fischer Margit zenetanárnő zongora szóló.
 5. Dr. Möriz Ernő r. tag költeményéből felolvás.
 6. Tabéry Géza alelnök felolvása egy új elbeszélését.
 7. A Gutenberg-dalárda éneke.
- A matinéra belépődíj nincs. Adományokat elfogad a társaság pénztárosa.

Wallerstein
butorok

egyszerű és művészi kivitelben

3644-1

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szerdán: Román előadás.
Csütörtök: Levél, drámai újdonság, C bérlet. Sorozat szám 41.
Péntek: Marica grófnő. B bérlet.

Szombat délután 4 órakor: Mesék az írógepről.

Szombat este: Román előadás.
Vasárnap délután 3 órakor: Csattan a csók.

Vasárnap délután 6 órakor: Templom egere.

Vasárnap este 9 órakor: Mersz-e Mary, operett újdonság. Bemutató.

A Dybuk Párisban

(Párisi munkatársunktól) Emlékezünk még a vilnai színészek váradi szereplésére, s elsősorban mély nyommal vésődött ifjengrdszerünkbe egy este megrendő emléke. A Dybukot játszották s aki ezt a misztériumot látta, nem fogja elfelejteni. Az ezertitku zsidó tragédia világhódoló útján most Párisba jutott.

E héten mutatták be a francia főváros egyik legelőrehaladottabb modern színházában. Ansky Dybuk-ját frenetikus sikerrel. A darabot jidiből franciára Mar a Körner fordította szípen; gondosan, gazdagon, hogy minden szava a zsidó lélek csillogó gondolatát tükrözze. A színház zsúfolásig megtelt. A darabnak szinte minden mondata csodálatot izgatott keltett az asszimilált francia zsidók körében, akik most kezdték megérezni milyen alkotó erő rejlik a keleti zsidók nagy, sötét tömegében. A sikerhez hozzájárult a misztikus zene, amely a darabot kísérte és a különös, újszerű világítási effektus. A meghívott kritikusok el voltak ragadtatva Jean Bastia, Gimisty és Pavlovsky, úgy emlékeznek meg recenzióikban a Dybukról, a század egyik legerősebb drámájáról, míg Fortunat Strowsky ezt írja:

— Ma este úgy éreztem, hogy egy kis keleti zsinagógában vagyok. Itt vannak a zsidók évezredek rettegésükkel és reményességükkel, itt van velük a Biblia, a szent Biblia és az emberiség igaz lelkiismerete...

Nagyszerű győzelme volt ez a finomult, disztigvált francia színpadon, ahol a zsidó lelkiismeret ébredt fel a művészetben.

Két Shakespeare darabnak. Hamletnek s a Makrancos Hölgynek (ami Reinhardt legújabb műve) modern miliőbe plántálása olyan sikert aratott, hogy most egy fiatal francia szerző Bernard Zimmer átdolgozott egy Aristophanes vígjátékot és nemcsak a régi görögös deklamációt küszöbölté ki, hanem meg aktuális politikai tréfákkal is telítizdette.

Aristophanes, görög vígjátékíró, az ötödik században, Kr. e. A Pékáik, Lisistrata, Lovagok szerzője, a régi előadásban élvezhetetlen a mai fülnek. De a Madarak című darabja, amit Zimmer Jólgozott át, oly kellemesen hat, hogy észre se vesszük azt a csekélységet hogy idestova 25 század választ el a szerzőjétől. A téma érdekes és merész: két ravasz atheni befurakodik a madarak országába, diktálórak lesznek, városi építenek a felhők közt és végül az Olympuszi isteneket is legázzák és csak

hosszas könyörgés után adnak nekik kegyelmet. Mindez egy kellemes zene kíséretével, melynek szerzője Georges Auric, az ambiciózus modern lírikus. A párisi publikum szívesen fogadta a darab keretében elsütött tréfákat Pomcaréról, angolokról, háborúról, békéről. Reméljük, hogy a darab, mint a frakkos Hamlet, egész Európát megfogja hódítani

K. L.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI:

— A Levél, kivételesen C bérletben. Két este volt műsoron a Levél című újdonság s a közönség mind a két alkalommal ünnepelte ezt a pompás darabot. Aki még nem nézte meg, igyekezzék jegyét biztosítani csütörtök estére, amikor a Levél kivételesen C bérletben lesz műsoron.

— Marica grófnő repríze. Rendkívüli ünnepléssel fogadta vasárnap este a közönség a Marica grófnő reprizét. A nagy érdeklődésre való tekintettel, péntek este is a Marica grófnő lesz műsoron Kondor Ibolyával a címszerepben.

— Mesék az írógepről, mérsékelt helyárral. Szombati délután 4 órakor az idei szezon egyik legbájosabb operett újdonsága a Mesék az írógepről lesz műsoron, mérsékelt helyárral.

— Vasárnap délután két előadás Mérsékelt helyárral lesz műsoron vasárnap délután 3 órakor a Csattan a csók operett s utána 6 órai kezdettel a Templom egere című vígjáték kerül előadásra — ugyancsak mérsékelt helyárral.

A világhírű

Drezdai
vonósnégyesFebruár
16-án

játsszik.

Jegyek a Hegedűs Hirlapirodában

SPORT

○ Március első vasárnapján tartja a Nagyvárad Atlétikai Club XVIII-ik évi rendes közgyűlését. Értesülésünk szerint a Nac, Nagyvárad egyik legrégibb egyesülete, március 4-én tartja rendes évi közgyűlését. Érdekes azonban, hogy mindezekig még egy szót sem hallottunk a választásokról. Talán az illetékesek elfelejtkeztek arról, hogy a közgyűlésükre négy héttel előtte meghirdetik? Ez bizonyára rövidesen meg is történik.

○ Negyszáz tag megjelenésére számít a Törökös a vasárnapi közgyűlésen. A várad iörkös MTE, vasárnap délelőtti tíz órakor tartja rendes évi közgyűlését, mely méreteiben jóval felülmúlja az eddigieket. A vezetőség negyszáz tag megjelenésére számít.

○ Harry Liedtke legszebb filmje — Jegyek kártya.

A Nagyvárad Sport-
Egylet tarka estje

Az általános ohaj az engedve, az N. S. E., mint a korábbi években, úgy az idén is me rendez nagy farsangi estjét. Az egyület végülmi bizottsága minden töle telhető erejével azon lesz, hogy különböző meglepetésekkel és mókákkel feledhetetlenné és mulatságossá tegye az eset. Az estélyen való megjelenésre bármilyen jelmez álarccal, vagy estélyi ruha kötelező úgy a hölgyek, mint urak részére. A rendezőség azért nem tette kötelezővé a jelmez viselését s annak egyöntetűségét, hogy a résztvevőket felesleges költségektől megkímélje.

Az estélyt a Palace-étterem összes helyiségeiben tartják folyó évi február hó 18-án, szombaton este fél 10 órai kezdettel. A feldíszított lampioros teremben, melynek dekorálását Lesyán Béla festőművész és Horthy Kálmán rendezésével egy kisebb hölgybizottság vállalta magára. Nagyvárad legjobb jazz-bandje, a Rózsabokor zenekara és egy elsőrangú cigányzene szolgáltatója a talp alá ávalót. A rendezőség mihe-tartás végett a következőket hozza a résztvevni szándékozók tudomására.

1. Az estélyre csak névre szóló, a rendezőség által kiállított számozott meghívókkal lehet belepni.
2. Jelmezesek kötelesek a belépésnél egy bizottság előtt személyazonosságukat álarc levételével igazolni. (Discretio garantálva)
3. Éjfélig hölgyválasz, szírpentin, hólabda és lufballoncsata. Lealkázás.
4. Fél egy órakor jelmez és farsang versenye, kevésbé értékes díjakkal.
5. Egy órakor super. A rendezőség gondoskodni fog arról, hogy a közönség a super alatt se unja magát.
6. Super csárdás.
7. Három órakor még tart a super csárdás.
8. Három órától kezdve a táncrend s az ezt kísérő mőkák a közönség hangulatához képest ápercentként változnak a rendezőség által engedélyezett zárórásig.

Részletkérdésekre az N. S. E. együleti helyiségében (Astória-palota) permanensen működő vizsgáló bizottság minden délután 6-8-ig készséggel ad felvilágosítást.

Jön

Jön

Uferini

Jön

Jön

Egy váradai aszfaltbetyár alapos leckét kapott

Asszonyok pofozták meg a tolokodó gavallért

Igen egyszerű történet. És a felekemelő. Kár, hogy ilyen eseménynek természeténél fogva, nem lehet egészen széleskörű közönsége, amelyet megérdemelne.

Egy fiatal urilány a zeneiskolából sietett hazafelé tegnap korán este hét óra tájban. Amint a hidra ért, egy elegáns férfi erősen szemébe nézett s idegesen hadarva mondott valamit. A kislány kottatáskáját hóna alá szorítva, ment tovább, az ismeretlen pedig előretett, megállt és élesen fixírozta. Ezt a stratégiai mozdulatot a hídön kétszer is megette s mire a lányka a Cziller-üzlet elé ért, a barátságos idegen már állt a sarokban és szikrázó pillantással kereste a kis kisasszony tekintetét.

Most már meg is szólaltatta:

— Olyan borzasztó sietős a dolga kis baba?

A kis baba, mint bizonyára a mamájától tanulta, rettentő lenézéssel mérte végig a tolokodót, és persze nem felelt. De a lovagot sem olyan lekvárból gyúrták, hogy egyhamar feladja a küzdelmet. — Nyomában volt a kislánynak:

— Nam fél egyedül, hiszen már egész sötét van?

— De igen félek — szólt meg mosolyogva a picike.

— Igen? Igen? Ugyebár. És ki fél aranyos?

— A kiálhatatlan és unalmas majmoktól, ha tudni akarja.

— Lám szemtelen is tud lenni a baba.

— De nagyon.

Az aszfalt szegénylegénye erre igazán kénytelen volt nagyot nyelni. De azért folyt tovább, bár levegő nemán a kisasszonyka nyomában. Aztán mégis csak megállt a hangja:

— De kérem, ne rohanjon úgy! Hát hol lakik?

— Itt Váradon.

— Nagyon kedves. A szüleinél?

— Nem.

— Hát hova megy?

— Abba az emeletes házba ott a lánka.

— Ott lakik?

— Nem, de három napja ott töltöm az éjszakát.

— A igen? És mit csinál ott?

— Nagyon kíváncsi, hát megmondom: skárlátba fekszik a nagyoném, mellette virasztok...

Csak egy pillanatra torpant meg a nemes lovag, aztán nevetni ohó őtet nem lehet bolonddá tenni. És rohogott fel a lépcsőn a kislány után, aki sapadtan ruhát és egy ajtón és most már elemében töltött ki belőle az elfojtott szava. Kiszéjt két nő ragadta meg:

— Mi az, mi történt?

— A másik percben a kislány

édesanyja és fiatal asszony nővére nekirentették a vakmerő támadónak és irázato, sikoltozás közben seprőnyéllel, sörösvéggel ütötték-verték, ahol érték. A szerencsétlen flótás a térdére kapott

egy derék ütést, ami szinte védte-lenné tette. Menekülni nem tudott, nem is menekülhetett előbb, míg az összecsdüllő házbeli asszonyok egy-két pofonnal hozzá nem járultak erkölcsének javításához. Aztán formálisan letaszgálták az emeletről. Csak a földszinten avatkozott be az egyetlen férfi, a házmester, aki egy szabadrugással kiröpítette a kapun.

A póruljárt aszfaltbetyár a házmesternek bejelentette, hogy panaszt tesz a rendőrségnél. Lehet, hogy meggondolja.

Elkészült a zsidótemplomok kárlisztája

A nagyváradai zsidó hitközségek delegátusai leutaztak Bukarestbe, hogy átnyújtsák a károk felbecslését tartalmazó memorandumaikat.

A nagyváradai zsidó hitközségek, a neolog és az orthodox izraeliták küldöttségei tegnap és tegnapelőtt elutaztak Bukarestbe, hogy átadják a templomi károk hivatalos felbecslését tartalmazó iratokat.

Közel két hónapig tartott az a munka, amellyel pontrolpontra összeírták az elszenvedett károkat. Külön, ami az épületek rovására állott elő, az ablakokat, ajtókat, padokat, csillárokat, s minden más kőműves és asztalos munkát. Külön lista szolgál aztán azokról a tárgyakról, amelyeknek a felértékelésénél tekintetbe jöhetnek a raritási többletek. Az

előbbi természetű károk felbecslését hivatalosan Köszeghy József városi főmérnök bírálta felül, illetve hozzáterjesztették annak megállapítása végett, hogy a követelt kárösszeg arányos az újjáépítés költségeivel. Külön bizottság foglalkozott a Tórák és kegyeszek miatt elszenvedett károk megállapításával.

Hogy milyen összegekről van szó, arra vonatkozólag még nem kaptuk meg a pontos számszerű információt, annyit tudunk, hogy

a zsidó hitközségek több millió lejt igényelnek a hivatalos felülbírálat szerint a

reparációs munkálatok elvégzésére és a kárbament imaholmik pótlására.

A nagyváradai delegátusok memorandumaikat az eredeti tervek szerint Vintila Bratianu miniszterelnöknek, a belügy- és pénzügyminiszternek adják át. Bukaresti misztikusokban valószínűleg támogatást kapnak Horia Carpól és a biharmegyei képviselőktől és szenátoroktól is. Beszélünk a delegációk több tagjával, akik annak a reményüknek adtak kifejezést, hogy a kormány honorálni fogja a nagyváradai zsidó hitközségek kívánságait.

Ki ölte meg Madame de Malherbe-et?

Végrendeletből kimaradt rokonok szörnyű maffiája
egy pap és egy társalkodónő ellen

Párisból írják: Rendkívül misztikus és sötét ügyben indította meg a nyomozást a francia főváros rendőrsége. Egy dúsgazdag özvegy, Madame de Malherbe halála körül merültek fel súlyos gyanúok és pedig

a saját gyóntató papja ellen.

A régi nemesi családból származó uriaszony a francia főváros közelében festői villában lakott évek óta. A múlt nyáron az özvegy egy baleset folytán hirtelen meghalt. Az előzetes orvos az özvegyet szétzúzott koponyával, vérócsában fetrengve találta. Az uriaszony társalkodónője, Espagné asszony és a szobalány, Helene Chalmir foglalatostokdák a halálát uriaszony körül és azt állították, hogy

a szerencsétlen nő leesett a lépcsőről és eközben szenvedte a halálos sérülést.

Az orvos operációval kísérletezett, de hiába, mert az uriaszony a kezei között kiszenvedett.

Nemsokára felbontották a végrendeletet, amely mindenütt neglepetést keltett. Az özvegy egész vagyonát, amely hatalmas értékű ingóságokból, gyönyörű villájából és nagyértékű állampapirokból állott, részben társalkodónőjére, részben pedig gyóntató atyjára Boutarickqui abbéra hagyta, míg a rokonok csak kevésbé értékes holmiban részesültek. Nagy zűgölődés volt a végrendelet miatt és már akkor felmerült a gyanu, hogy a dúsgazdag asszony, nem véletlen szerencsétlenség,

hanem erőszakos halál áldozata lett.

A rokonok különösen azért gyanakodtak, mert a hagyatékból nagyon sok értékes ékszertarab hiányzott, amely nem szerepel a

végrendeletben sem. Egyszer egy százezreket érő briliáns függőt a társalkodónőnél láttak meg, aki azonban azzal védekezett, hogy ezt még halála előtt ajándékozta neki. De teljesen megerősödött a gyanu néhány héttel ezelőtt, amikor a szobalány újján láttak meg egy szintén hasonló értékű gyűrűt. Most már a rendőrség is beleavatkozott. Házkutatást tartott a szobaleánynál és az ékszerek nagy részét megtalálták nála. Természetesen letartóztatták és a fogásban megtörve rettenetes — bár nagyon kevéssé valószínű — vallomást tett a vizsgálóbíró előtt. Elmondotta, hogy

az abbé és a társalkodónő bérelték fel őt urnójának meggyilkolására.

Sokáig ellenállott, de ekkor megmutatták neki a végrendeletet, amely 25 ezer frank hagyományt juttatott neki. Azzal fenyegették, hogy ezt a hagyományozást törölni fogják és neki ígérték az ékszerek legnagyobb részét is. A meghatározott napon együtt voltak a szalonban az abbé és a társalkodónő az uriaszonnyal. Az özvegy nem egészen jól érezte magát és egy fotelban ült. Ekkor belépett a szobalány, aki

kötője alatt egy súlyos vésde-

A rossz gazdasági viszonyokra való tekintettel

hogy mindenkinek módjában álljon ruházati cikkei olcsón beszerezni, dusan felszerelt raktáramat a legelőnyösebb heti-, vagy havi részletfizetésre árusítom. Különösen felhívom a t. vevőközönség figyelmét női és férfi szövetekre, selymek, damasztok, mindennemű vásznaimra, szőnyegek és garnitúrákra. Teljes menyasszonyi kelengyék a legfinomabb minőségig.

Witrael Gábor

Avram Iancu (Kossuth)-utca 10 sz.
Biharmegyei Takarékkal szemben.

Vasárnap délelőtt 11 órakor
matiné előadáson

mutatja be

az Apolló-mozgó

A nyomorultak

film

mindkét részét

rongot tartott. Adott jelre a bestiális nő hatalmas csapásokkal szétzúzza a szerencsétlen özvegyasszony koponyáját

Egy napig nem is hívtak orvost, csak másodnap küldtek segítséget.

Erdekes, hogy a szerencsétlen nőnek már régebben rossz előérzete volt és meghagyta, hogy ha hirtelen elhaláloznék, három orvosi hívjanak hozzá azonnal a halálos konstatacióra. Ezt a kívánságát azonban nem teljesítették.

A vizsgálóbíró kihallgatta a papot és a társalkodót is, mindketten határozottan tagadnak és kijelentették, hogy

a szobalány vallomása fantasztikus módon valótlan.

Valószínűnek tartják, hogy a rokonok bérelték fel őt, csak azért, hogy ily módon a végrendelet meg lehessen semmisíteni. Ennek ellenére, minthogy gyanúkok egyre súlyosbodnak, mindkettőjüket letartóztatták. A nyomozás a legteljesebb apparátussal folyik és elrendelték a holttest exhumálását.

Uferinit

láttni kell!

A VÉGZETES KASTÉLY

— A Nagyváradi Estilap regénye —

(81)

IRTA: MABEL WAGNALLS

Azután várt — úgy hitte, egy örökkévalóságig! Jó idő múlva visszajött a szolgáló és jelentette, hogy mademoiselle de Varel nincs a szobájában s egyáltalán napok óta nem látták.

Nem volt szükség több szóra, hogy Romain valószínűleg dühbe jött. Az egész bellevuei háztartást jobban a feje tetejére állította, mint madame de Ponpadour valaha.

Kevéssel azután lámpások kuttatták föl a kastély összes szobáit. Mint egy varrótű, úgy keresték Destinét minden elképzelhető helyen! Ujra és újra kikérdezték a cselédséget, de egyik sem viseltetett Destiné iránt annyi érdeklődéssel, hogy távolléte feltűnt volna neki. Madame de Clauseville azonban nem utazott el, ebben mind megegyeztek, mert a hölgy izgatott elutazását, Quesnay doktor kíséretében, mindnyíjan emlékeztükbe vették. Mi történhetett hát vele? Most már mindnyíjan osztoztak Romain izgatottságát s készséggel támogatták a fiatal gróf igyekezetét, hogy az elűntet megtalálja.

Borzadás töltötte el Romaint, még szörnyűbb, mint a Bastille gondolatára, míg végül valakinek eszébe jutott megkérdezni a ka-

A „Drezdai Vonós- négyes“ Váradon

Németországnak most három ünnepe van: kvartett-társulata utazik a világban szerteszét s mindhármuk nyomában a legmelegebb siker és diadal jár. Ezek: a Busch, Havemann és a drezdai kvartett. Az utóbbi nevezetett már származása — a drezdai eredet — is arra obligálja, hogy kiváló produkáljon, mert Drezdából, — Németországnak e „Schmuck-kaestchen“-jéből, melynek képára és operaháza is világhírű, hol Weber, Wagner, később dr. Schuch működött karmagyként, hol Henri Petri a pompás hegedűs, s Sauer Emil, a pianistakirály álltak a konzervatórium élén, onnan csak remek teljesítmények várhatók a művészet jegyében. Nem hiába oly büszkék a drezdaiak az ő — már Amerikát is kétszer óriási sikertől övezetten megjárt — vonós négyes társulatukra, melynek érkezése elé a nagyvárad zenerajongó közönsége is őszinte bizalommal s meleg érdeklődéssel tekint. A drezdaiak ezúttal Haydn, Schumann és Dittersdorf egy-egy mesterművét fogják interpretálni.

Jegyek a Hegedűs Hírlap-irodában.

• Jön Harry Liedtke leg-
szebb filmje — Hegyek ki-
rálya.

• JERUZSÁLEM!

Mi újság?

Két hatalmas slágerfilmet
mutat be együtt pénteken

a Filmpalace

A valóperes hölgy

Vígjáték 7 felvonásban

Vivian Gibsonnal

Ezenkívül:

Ártatlan vagyok

(Tragédia)

Dráma 8 felvonásban

A főszerepben: Henny Porten

• Biharmegye képviselője a mezőgazdasági kamarák kongresszusán. Bukarestből jelentik: A mezőgazdasági kamarák uniója most tartja Bukarestben kongresszusát. Ezen a kongresszuson Biharmegye mezőgazdasági kamaráját Domocos lelkész képviseli, aki több kérdésben felszólalt már.

• Szerelmeskedés — Schnitzler dráma.

• JERUZSÁLEM!

Jön

UFERINI

és társulata
a rejtélyek és csodák
revüjével

• Szerelmeskedés — Schnitzler dráma.

• Harry Liedtke leg-
szebb filmje — Hegyek ki-
rálya.

Uferini

• JERUZSÁLEM!

• Kétszáz autó megrekedt az országúton. Londonból jelentik: Skótszágon, Glasgow mellett egy folyó gátján elszakadtak. Az ár olyan rohamosan terjedt, hogy az országutakon kétszáz autó és autobusz rekedt meg és sem előre, sem hátra nem tudott haladni. A gépjárműveken megrekedt utasokat csónakokkal mentették ki kényelmetlen helyzetükből.

• Halál táncosa, ének és színpadi beállítás.

• Szerelmeskedés — Schnitzler dráma.

Felekezeti különbség
nélkül

JERUZSÁLEM

az a film, amit véneknek,
ifjaknak és gyermekeknek
meg kell nézni

• A király szeretője — Lya Mara.

• Szigorú rendelkezés a tisztviselőkre vonatkozólag. A belügy-minisztériumból tegnap délelőtt szigorú és beláthatatlan következményekkel járható rendelkezés érkezett a tisztviselőkre vonatkozóan. A rendelet szerint az a tisztviselő, aki — ha megszakításokkal is — egy évet tölt hivatalból távol, mint beteg, rendelkezési állományba helyezendő. A rendelet minden végrehajtási utasítás nélkül csak ennyit mond, a polgármesteri hivatalban azonban úgy gondolják, hogy megérkezik a végrehajtási utasítás is, amely bizonyára enyhítéseket is fog tartalmazni.

• JERUZSÁLEM!

• Halál táncosa, nagyobb mint a Megpöfözött.

• A városi segélyakció-bizottság kedden délután tartotta rendes heti ülését. Az elszámolás eredménye eddig: 1940.24 lej, amelyből az Alexandri (Teleki) utca 3. sz. alatt kiosztottak 1900.29 lejt, a maradvány 2734 lej, melyhez még jönni fog a dr. Adorján Emil által ígért 10.000 lej. A további gyűjtés még folyik. Kérik a hölgyeket, kiknél még gyűjtőív van, az akció érdekében az ivateket kedden délután Craciun tanácsos urhoz juttatni (Városház, II. emelet 35. szoba) szíveskedjenek. — Amennyiben mindeztől a szerelmes szegények nagyon kis hányada kaphatott segélyt, kérjük a város közönségét, hogy támogatása továbbra is e nemes célt a fennek érdekében és fogadja szívesen a gyűjtést végző hölgyeket. A szerelmes szegények támogatására a négy mozgószínházban minden szombaton délelőtt felváltva lesz matiné, olcsó helyárral és kitűnő műsorral. Ezeket az előadásokat a mozgószínházak igazgatóság ajánlotta fel e célra, hogy ők is hozzájáruljanak a segélyakcióhoz. Kérjük tehát az előadások minél tömegesebben látogatni. Az első matiné folyó hó 11-én lesz a Filmpalaceban délelőtt 11 órakor. Ugyancsak e célra folyó hó 23-án a városi színházban nagy művészestély lesz, melyre a rendezőbizottság kiváló programot tervez. A segélybizottságnak az Agrár Tanácskarék 3000 lejt, a Polgári Tanácskarék 2000 lejt adományozott.

ORLOV

A 86. gyalogezred
szimfonikus zenekara
játsszik ma és
minden este
a Kispipában

Zürichi nyitás

BUDAPESTI 318.50

Berlin ..	124.05
New-York ..	519.80
Budapest ..	9085.-
Prága ..	1540.-
Bécs ..	7320.-
Páris ..	2043.-
London ..	2533.-
Milano ..	2751.-

Váradí árfolyamok

Pengő ..	28.70
Csehszlovák ..	4.86
Dinár ..	2.90
Schilling ..	23.15
Márka ..	39.15
Francia frank ..	6.50
Svájc frank ..	31.55
Lira ..	8.70
Dollár ..	16.75
Angol font ..	7.99.-

AZ ADY-SIREMLÉKRE**126 PÁLYAZAT ÉRKEZETT.**

Budapestről táviratozzák: Ma délután jött le az Ady-siremlék pályázatának határideje. Összesen 126 pályázat érkezett be, amelyek a Műcsarnok négy termét teljesen megtöltik. A zsűri szombaton fog dönteni.

* Albertina Ferrari hegédi-művészhangversenye nem ma, hanem kedden este lesz az UNIO-Clubban.

* Műsorváltozás. Ma az Apollóban, Hegyek királya, Harry Liedtke-vel a főszerepben.

* Mosjukin nőül. Berlinből táviratozzák: Ivan Mosjukin világhírű filmszínész eljegyezte Agnes Petersen dán színésznőt. Az esküvő március 12-én lesz.

* Albertina Ferrari hegédi-művészhangversenye nem ma, hanem kedden este lesz az UNIO-Clubban.

* Ma Hegyek királya, Liedtke operettje, főszerepben Harry Liedtke.

* Megfagyva találtak a Körös-parton egy felkelti gazdálkodót. Tegnap délelőtt a Körös-parton szolgálatot teljesítő rendőr észrevette, hogy egy ember fekszik az útszélen. Közelebb lépett, és észlelte, hogy próbálta a szerencsétlen embert, azonban aki a szörnyű hidegben valószínűleg az egész éjszakát a szabad ég alatt töltötte, nem sikerült eszméltetnie. Tagjai teljesen meg voltak gémberedve s csaknem egészen megfagyott. A rendőr azonban értesítette a mentőket, akik a biharmegyei köz-kórházba szállították. A szerencsétlen embert még nem sikerült kihallgatni, csupán a nála talált írásközlő állapította meg kiletét. Ezek szerint Ráth Páternek hívják és felkelti parasztagazda. A hatvan éven felüli öreg ember a hét-től vásárra jött be s minden bronznyal ittas állapotban kerülhetett a Köröspartra, ahol a bor leverte a lábáról. Állapota rendkívül súlyos és megmaradásához alig van remény.

„Maga fiatal, nem várhat rám, váljunk el!” mondotta Hatvany Lajos a feleségének

Budapestről jelentik: Hatvany Lajost, hazatérése után, december 11-én a Markó-utcai fogház egyik olyan cellájába vitték, amelyet „közéleti nagyságok cellájának” neveznek. Ebben a cellában Hatvany Lajos egészen főtárgyalásáig nagy reménykedéssel, jókedélyben dolgozott, olvasgatott, sétált.

A főtárgyalás után Hatvany letárgyalta esett, étvágytalan, unott; látogatóinak alig felel. Amikor felesége az ítélet után másodszor felkereste, Hatvany így szólt hozzá:

— Nem kívánhatom, hogy megvárja raboskodásom hét esztendejét! Maga fiatal, nem

várhat rám, váljunk el, ha akarja!

Hatvanyné könnyes szemmel nyugtatta meg férjét, hogy sokkal jobban szereti semhogy elhagyja. Egyébként Hatvany a fogházban novelláit fordítja németre és regényének most készülő német kiadását korrigálja. Egyetlen szórakozása: a borotválkozás.

Szerelmi bánatában beretvával felvágta ereit egy váradí örömlány

Súlyos sérülésekkel a biharmegyei köz-kórházba szállították

Ma hajnali öt órakor véres esemény játszódott le Nagyvárad egyik éjszakai mulatójában. Az örömház egyik lakója: Juhász Juliska, 23 éves leány, szerelmi bánatában beretvával felvágta ereit. A szerencsétlen leány hatalmas vértöcsében, halálsápadt arccal feküdt az egyszerű szoba padlóján. Percek alatt talpon volt az egész ház, a lányok sikongva, jajveszékelve szaladgáltak össze-vissza, majd értesítették a mentőket és a rendőrséget. Fél hat körül aztán megjelent a rendőrorvosi bizottság, amelynek intézkedésére az öngyilkos leányt szállították a biharmegyei köz-kórházba. Juhász Juliska kusza vonásokkal néhány soros levelet hagyott hátra, amelyben a következőket írja:

— Kérlek benneteket, — menjetek Bélahez a gyárba és mondjátok meg neki, hogy keressen fel engem, ahol megtalál, élve vagy halva. És benneteket, csókol mint a többi lányokat is, a Ducit is, szerencsétlen Juliskátok. Kérlek, bocsássatok meg.

A délelőtti folyamán telefonon érdeklődtünk a biharmegyei köz-kórházban az öngyilkos Juhász Juliska állapota felől, de azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a rengeteg vérvesztés folytán állapota egyfolyman válságos és aligha van remény felépülésére. Szegény, boldogtalan, szerelmei lány balkezén csuklója felett az ütőeret vágta keresztül.

Tűzriadalom a Rimanóczy-utcán

ELEGITT A FÜRST-POSTKERESKEDESI PULTJA

Tegnap este 7 és 8 óra között nagy tűzriadalom támadt a Rimanóczy-utcán és a díbborgó tűzoltó szerkesztik felvonulására természetesen a Mária királyné (Béner) téren is. A kávéházak és a közönsége ellepte a Rimanóczy-utcat s mert féls volt, hogy rövidlátás támad a Fürst-féle postkereskedésben, amelyből már hatalmas lángnyelvek csapnak ki, feltörtök a villamosok is. A

tűzoltók egy jó félóra munkával lokalizálták a tüzet, amely szerencsétlen módon keletkezett és harapódzott el rendkívüli hirtelenséggel. Először az üzlet pultja gyulladt ki, s amire a tűzoltók megérkeztek, már az áruaktár egy kis része is pörkölődni kezdett. A vizsugarak és a tűz megelhetős, — de nem tulságosan nagy károkat okoztak.

Boszorkányper a nagyváradí törvényszéken

Hiába van rádió, repülőgépek hiába szelik át háromszáz kilométeres gyorsasággal az ocean, ha az emberek lelke mélyén még mindig ott rágódnak a legtávolabbi középkor babonái.

Érdekessé vált tárgyat a törvényszék Kálnay-tanácsa. A vadlottak egy cigányvázsapár: Kovács Lidia Mária és Szala Györgye. A két cigány különféle babonákkal 40 ezer lejt eszt egy jó módu szentandrási gazdálkodótól, Ellenés Györgytől és feleségétől.

Ellenes, aki három gimnáziumot végzett, szerelmes volt egy Ursz Anna nevű nőbe, akit, hogy élvezessen feleségül, arra kényszerített, hogy

gányról, hogy

olvasson rá a feleségére, hogy az meghaljon.

Kovács Lidia tudományát azonban igénybe vette az asszony is, aki viszont Ursz Annát akarta cigánybabonákkal kurtani. Amikor a bíró megkérdezi Ellenést, hogy 3 gimnáziumi osztály végzettséggel hogyan hitt ezeknek a szemfényvesztéseknek, Ellenés nem meri a vajákosok szemébe nézni.

— Hogyne hittem volna nekik, — mondotta, — amikor megmondták a multamat, az asszonnyal való szerelmemet s aztán a jövőmet is.

Azt ígérték, hogy 85 évig fo-

Elysee-palota

Ma, 5, 7 és 9 órákor

MONTE-CARLO

Végnapjai

Jean Angelo és Francesca Bertini

Az élő rulett Pazar toilették

Jön: Jön:

ORLOW

Cserelt filmen

Petrovich és Wivian Gibsonnal
Ének és táncbetétekkel

* Albertina Ferrari hegédi-művészhangversenye nem ma, hanem kedden este lesz az UNIO-Clubban.

ELYSEE PALOTA MÜSORA (Katholikus Körben.)

Csütörtök: Montecarlo vég-napjai. Jan Angelóval.

Jön: Orlow filmoperett, filmen, főszerepben Vivian Gibson és Petrovich Svetislav ének és táncbetétekkel.

Montecarlo!
meg kell nézni

Szabad a tánc!

30 leies külföldi slágerek

Kannst du mir treu sein

Foxtrot

Suleika, Charleston

Ein Schwipps macht alles

Black Bottom

Sündig und süß, Tango

Rheinlandsglocken, Rhein-Lied

Trude mas macht dein, Foxtrot

Lehmann in Unterbreit, Foxtrot

Herzallerliebste lächle, Slow-fox

Wenn du nicht verlobt, Foxtrot

In der Schweiz und in Tirol, Charleston

Mein Kind für dich, Slow-fox

Ein Grund zum Trinken, Lied

Olga Tochter der Volga, Russischer fox

Hotel Kokolores, Foxtrot

Ausgerechnet ich, Slow-fox

Mein Johannes, der kann es, Tango

Amerikai kottaslágerek

48 leies eredeti kiadásban

Mir gehts gut! (Hátnem klassz)

Eine hat mich geküsst (Kék ég)

Sei plemplem (Crazy Words)

Petruschka

Hoho, haha und wie

Wann kommt einer

Russischer Wiegenlied

Aranjuez tango

Mein Liebling vergib mir

Frag nicht der Grosspapa

Ezek a kották kizáróan a

Hegedüs Hirlapiroda

zeneműosztályában

kaphatók Oradea—Nagyvárad

Üzletünkben vételkötelezettség

nélkül tejjátszhatók.

Üzlethelyiség központ-

ban (Fő-utcán) átadó.

Cim a kiadóban

176

Ó-Tátrafüred

Slary Smakovac C. S. R.

A Magas-Tátra legrégibb és legnagyobb magaslati gyógyfürdője, 1020 méter magasságban.

Tátra-Szanasztorium

elsősorú gyógyintézet vérszegénység, neurastheniások, Basedow-kórosok, cukorbetegség, gyomorbajok részére

Kitűnő konyha, diétás kurák, bízáló kúra

Vízgyógyintézet Szénsavas, törpefenyő-fürdők. Röntgen. Quarz. Inhalatorium. Svéd gimnastika. Szabadlégtorna. Hideg, meleg víz valamennyi szobában. Tüdőbajok kizárva. Egész évben nyitva.

Kitűnő teli kurák

felséges téli clima, ideális téli sport

Szanasztoriumi pauszálár beleértve lakás, kitűnő ellátás, vizgyógyimód, orvosi kezelés Kc 60-tól felfelé. Visszatárazásnál 50 százalékos vasuti kedvezmény.

Főorvos: dr Szász Emil

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések között egy szó 4 leibe kerül, vastagabb betűvel 8 lei. A legkisebb apróhirdetés 40 lei. Allástkeresőknek 50% — Vidékről az apróhirdetés a postautalvány szelvényére írva küldhető be. — Az apróhirdetés előre fizetendő. Jelígelés hirdetés címét a kiadóhivatal nem mondhatja meg, ilyenkor a jelígeléssel ellátott írásos ajánlatot kell beküldeni. Minden címet vagy felvilágosítást kérő levélhez vagy válaszbélyegyet vagy pedig egy levelezőlapot kell mellékelni.

Mit fognak énekelni az

Orlowban?

1. Eszembe jut egy örök nőta...
2. A Balalajka
3. Oly szép az új ruhám

LEVELEZÉS

INTELLIGENS urinő, idősebb uriember ismeretségét keresi, ki anyagilag szerényen támogatná. Leveleket a kiadóba „Idegen nő” jelígelére kérek. 234

KÉPKERETEZÉST, nagy áru-készlet redukálás miatt, gyári áron alul készítek. Banyik, Vlahuta (Szent János) utca 6. nyílt üzlet.

Nem veszt el függőjét, ha biztosító-zárat szereltet fel rá

URÁN-nál 6-1

Né Jorga (Zöldfa) utca 8. szám

LAKÁS

URIEMBERNEK központban butorozott szoba, fürdőszoba használati, esetleg teljes állással azonnal kiadó. Címet Hegedüs hirlapirodába kérek. 13

TÖBB csinos egy ágyas butorozott szoba, központban azonnalra, fűtés és világítással együtt, havi 1500 leiért kiadó. Bővebbet a „Metropol” szálloda portájánál. 3950

HAZIURAK, jelentsék be megürülő lakásukat, legjobban értékesítem jól fizető feleimnek. — Keresek két, három, négy, ötszobás lakásokat azonnalra, májusra. Balázs utóda, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 21. fél 10—fél 1-g. 3712

EGY szoba, előszoba, mellékhelyiséggel, központban, lélepes nélkül azonnalra. Három nagy szoba irodának, központban, olcsó bérrel. Több egy, két, háromszobás lakásaim vannak. Butorozott szobák nagy választékban a város bármely részén. Magán, bérházak, házrészek, kedvező feltételekkel. Balázs utóda, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 21. fél 10—fél 1-g. 3712

VILAGOS szuterin azonnalra kiadó. Pável-utca 3. 233

KÜLÖNBEJARATU butorozott szoba, ugyanott egy szobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Treb. Laurian (Pereces) utca 11.

PÉNZKOLCSON

PÉNZKOLCSONT nyújt kézi ledézetre egyezer leitől kezdődőleg Háztulajdonosok Bankja, Delavrancea (Ritoók Zsigmond)-utca 2. 3709

ADÁS-VÉTEL

EGY előmelegítő kályha, kitapasztva eladó olcsón. Pictorul Grigorescu (Mészáros) utca 4. Hirlapostály. 132

ELADÓ keleti perzsa ebédőszőnyeg, különleges szalon, hozzávaló függönyök, állványok, pianinó — gyapjú futószőnyeg, teljesen jó karban. Keresek 2½—3½ keleti perzsát, modern ebédőt megvételre. Balázs utóda, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 21. fél 10—fél 1-g. 3712

FEHÉR szoba butor olcsón eladó. Cim: Avram Jancu (Kossuth) utca 11. II. em. 7. 235

TELJESEN új stineti kabát — ugyszintén egy szmoking öltöny eladó. Gerhardt és Fia, Kath. Kör mellett. 236

AJANLOK koránérő fehér bányai utántermelt nemesített vetőzabot, Scharff Jenő gazdasága, Aurélháza, posta Rauti, jud. Timis-Torontal. 232

ALKALMAZÁS

INTELLIGENTES Mädchen suchi Stelle als deutsche Erziehlerin zu vornehmer jüdischer Familie Rica Körner bei Berényi Simon, Piata Unirii 24. Baia-Mare. 220

HELYI képviselőt keres fix fizetéssel és magas százalékkal, jól bevezetett lapvállalat; csak komoly, kellő ismerettel és személyi garanciával bíró egyének ajánlatait kérjük a következő címre: „KAVIAR” lapkiadóvállalat, Timisoara. 189-II

INTELLIGENS embereket részletfizetésre való eladásra felvesz magas jutalék mellett Rottenberg Márton cég, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 15. 3793-226

VARRÓLANYOK sürgős munkára azonnal felvételnek. Kaiser-né, Cuza Voda (Szacsavay) utca 68. 238

KÜLÖNFÉLÉK

ANGOL és francia szabászati tanfolyamot nyit e hó 10-én Mursa Minerva. C. F. R. internátus. 205

PARKOK, virágos s konyhakertek rendezését vállalja képzett kertész. Címet a Hegedüs hirlapirodába kér. 216

MONDAIN táncok, a legújabb párisi újdonságok tanítását vállalom házaknál. Címet Hegedüs hirlapirodába kérek. 224

SZAKACSNŐNEK, háziasszony-nak egyformán nélkülözhetetlen az „Anchor” bálnélküli petroleumgázfűző. Nem füstöl, szagtalan, üzembiztos, takarékos. Lera-kat: Várad Lajosnál, Avram Jancu (Kossuth) u. Sas-palota. 293-2

RAKTÁRNAK alkalmas pince, egy iroda helyiség és egy üres szoba kiadó a központ legjobb helyén. Cim Hegedüs hirlapirodában. 225

FELSŐRUHA varrást olcsón vállalom. Dimitrie Cantemir (Beöthy Ödön) utca 43. 215

Figyelem!

Raktáron levő hálók, ebédők, szalంగarnitúrák, hencserek, hajlított butorok minden elfogadható árban elárussítatnak

Hartstein Jenő

butorraktár

General Moşoiu (Kert)-u. 1. szám. 280

Eladó beköltözhető magánházak, jóvelmező bérházak, szőlők, házhe-lyek, öröklakások.

Lakások, lakrészek közvetítése

„ARDEAL” iroda főpostamell

Mindenkinek érdeke, hogy a Nagyvárad Bőröndáru és Táskagyár ridikül és bőröndáru készítményeit megtekintse Készítményeinkért felelősséget vállalunk. 147-2

Budapestre utazik?

20% engedményt kap

mint ezen lap előfizetője olcsó szoba-árainkból,

10% engedményt kap

olcsó éttermi árainkból. (Kitűnő házi konyha)

5 pengőt megtakarít,

autótaxi költséget, mert gyalog áthajóhat 1 perc alatt a pályaudvarról

Ölthon érzi magát

jól fűtött szobáinkban.

Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan családi jelleg

Saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg

GRAND HOTEL PARK

NAGYSZÁLLODA

BUDAPEST

VIII., Baross-tér 10.

a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben.

Sonnenfeld Adolf-nyomda r.